

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ'

Σάββατο Ἀθήνα, 6 Ἰουνίου 1920

ΑΡΙΘ. 687

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΟΥΣΤΙΝΑ : Μὲς στὸ καταμεσήμερο.
ΡΗΓΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ : Ὁ «Πόλεμος» τοῦ κ. Ξενοπούλου.
ΔΗΜΟΣΘ. ΒΟΥΤΥΡΗΣ : Μακρὰ ἀπ' τὸν κόσμο. (Συνέχεια.)
ΝΙΚ. ΘΕΡΒΗΝΤΗΣ—Κ. ΚΑΡΘΗΙΟΣ : Ὁ Δὸν Κιχότης (συνέχεια).
Ο "ΝΟΥΜΑΣ" : Φαινόμενα καὶ πράγματα.
Μ. ΦΙΛΗΜΤΑΣ : Ὁρθογραφικά : Τὸ Ε—Ο.

ΔΙΟΥΡΗΣ : Στὴ βρῦση τῆς γεινονιάς.
ΙΩΣΗΦ ΡΗΦΤΟΠΟΥΛΟΣ : Ἄς τραγουθήσουμε.
ΦΛΩΡΟΣ ΡΟΔΗΝΗΣ : Τὸ βαζάκι.
Π. ΒΑΣΙΛΗΣ : Ὁ Γερο—ἐργένης
ΕΥΤΕΡΠΗ ΗΛΕΒΣΙΖΑΤΟΥ : Στὴ μνήμη τοῦ Ἀβλιχου
ΑΠΟ ΒΛΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΛΟΜΑΔΑ : Νεοελληνικὴ φιλολογία.—Σένη φιλολογία.—Ἡ Κοινὴ γνώμη.—Χωρὶς γραμματόσημο.

ΜΕΣ ΣΤΟ ΚΑΤΑΜΕΣΗΜΕΡΟ

I

Μέθη γλυκεῖα τὸ ἠλιόφεγγο, καὶ τ' ἀεράκι μέθη μές στὸ καταμεσήμερο, πού οἱ Μοῖρες περπατοῦνε, καὶ ἡ Μοῖρα μου ἢ καλόγνωμη στοχαστικὰ μοῦ γνέθει τουλούπια τ' ἄσπρα ὄνειρατα πού γύρω μου πετοῦνε.

Κ' ἡ Μοῖρα μου ἢ καλόγνωμη, ἐπάνω στὰ χωράφια, πού ἐπλούτισαν ἀπὸ εὐκοιδίες, πού ἐπλούτισαν ἀπ' ἀνθία, σπέρνει χαρὰς τριαντάφυλλα, σπέρνει χαρὰς χρυσάφια πού ἕναν καιρὸ, καλὸν καιρὸ, θάν τὰ θερίσω ὀρμάδια.

II

Δὲν εἶμι' ἐγὼ ἡ βασίλισσα, μὲ τὸ βαρὺ τὸ στέμμα, πού κινηγάει ἄφραστες χαρὰς καὶ ἄφραστα γέλια, μὴδ' ὁ σοφὸς πού χάνεται μές στῆς ζωῆς τὸ φέμα μ' ἀλήθειες ντύνοντας πακρὲς τῆς λύρας του τὰ τέλια.

Ἐγὼ ἔμαι μιὰ ὀλογέλαστη ἀγροτικὴ κοπέλλα, πού μιὰ καλὴ βεῖρεται καὶ ἐνὸς βοσκῶ ἀγάτη, καὶ ἀκό νυχτόμερα χαρὰς νὰ μοῦ φωνάζουν «Ἔλα», καὶ δὲν ἐγνώρισα ποτὲ τὸν Πόνο τὸ σατράπη.

III

Μές στὸ καταμεσήμερο, πού ἠλιόλαμπον ἀπλώθη, γλυκιάτραγουδία ἐφώλιασαν μέστὰ πλατιά μου στήθη, γλυκὰ τραγουδία ἐγίνηκαν ὅλ' οἱ κρυφοὶ μου πόθοι καὶ τῆς Ἀγάπης ἐπλεξαν τ' ὠραῖο παραμῦθι.

ὦ, ἔλα ἐσύ, γὰρ σέβανε πού ἤρθ' ἐδῶ ἡ ψυχὴ μου, σκοποὺς ἀγάπης καὶ χαρὰς σκοποὺς νὰ μοῦ ἀγροικῆ-

(οἶσις !!)

λαμπραίνει ὁ ἥλιος σήμερα τῆ γῆ τὴν πατρικὴ μου, καὶ ἐγὼ γὰρ σένα τραγουδῶ μές στὴ γιορτὴ τῆς χτίσης.

Ληξούρι

ΙΟΥΣΤΙΝΑ

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

“Ο ΠΟΛΕΜΟΣ,” (Τὸ τελευταῖο βιβλίον τοῦ κ. Γρ. Ξενοπούλου).

Ἄν κανεὶς πάρει καὶ μελετήσῃ στὴ σειρά, ὁλόκληρο τὸ διηγηματογραφικὸ ἔργο τοῦ κ. Ξενοπούλου, θὰ παρατηρήσῃ πὺς οἱ περισσότερες ἱστορίαι πού ξετυλίγει, δὲν ἔχουνε, παρὰ διὰ τρεῖς ἀνθρώπινους τύπους, ὁλοένα τοὺς ἴδιους, σὲ διάφορες θῆκες τῆς ζωῆς τους. Ὁ ἕνας τύπος, θρίσκεται πάντα κομμένος στὰ χνάγια μιᾶς νέας κοπέλλας πρὸ ἀγαπᾶ πότε στὰ σοβαρὰ, ἴσαμε τὸ θάνατο, πότε γὰρ νὰ παῖξει καὶ νὰ πονηρευτεῖ, κάποτε γὰρ νὰλλάξῃ αἰσθήματα καὶ ἰδέες, σήμερα μὲ τὸν ἄερα πού φυσᾷ, ἄλλοτε πού ὑπατάζεται τυφλὰ καὶ δίχως ἀντίσταση στὴ μοῖρα τῆς. Ὁ ἄλλος τύπος, τοῦ νέου ἀγαπητικοῦ, πού φανερωθεῖναι πότε ὀρμητικὸς καὶ ἀνήσυχος, πότε δειλὸς καὶ κακομοιρασμένος, ἄλλοτε πετιχάινει καὶ νικᾷ, κάποτε μᾶς δίνεται ἀντίκρυ γιὰ τὸν ἔρωτα καὶ γελῶσις μέσα στὴ ζωῆ. Καὶ ὁ τρίτος τύπος, τοῦ αἰσθητοῦ γυνικοῦ, πού ἐναντιώνεται στὴν ἀγάτη τοῦ παιδιοῦ του, καὶ, καλοκάγαθος στὴν ἐπιφάνεια, μὲ πονηρὸς στὸ βάθος, ξέρεῖ νὰ σώζῃ πάντα τὴν οἰκογενειακὴ του ἀξιοπρέπεια.

Ἔτσι ὁ κόσμος τῆς ἀστικῆς τάξης, κουνιέται καὶ ξεαναγυρίζει ὁλοένα, μονότονα καὶ βαρετὰ, μέσα στὴν πολύχρονη ἡθογραφικὴ ἐργασία τοῦ κ. Ξενοπούλου, σὲ λογοτεχνικὸ ὑψὸς στρατὸ θέβαια, μὲ στεγνὸ καὶ φτωχὸ, χωρὶς ἀπὸ τὴν ἐργασία ταύτη νὰ θγαίνει τίποτα τὸ ξεχωριστὸ, τὸ ἀληθινὰ συγκινημένον, τὸ βαθιοχάραγα ζωγραφισμένον. Ἀρπάζεται ἡ συνειδημένη ζωῆ στὴν ἐπιφάνειά τῆς, δίνεται ἡ ἐξωτερικὴ τῆς παράσταση, μὲ τὸ δρᾶμα μιᾶς ψυχῆς πονεμένης, πού μέσα καὶ βαθιὰ τῆς, ὁλόκληρος ἕνας κόσμος γυρτᾷ, πούθενά δὲ θὰ τὸ ἀπαντήσουμε.

Ὁ «Πόλεμος», τὸ καινούριον βιβλίον, «ἀθηναϊκὸ μυστήριον», τοῦ κ. Ξενοπούλου, δὲν ξεφεύγει ἀπὸ τὸν πατημένον δρόμο. Μιὰ νέα κοπέλα, θυγατέρα ἑκατομμυριοῦχου, ἀγαπᾷ ἕνα